

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

SSA Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 listopada 2011 r.,

zażalenia powoda na postanowienie o kosztach

zawarte w pkt. 2 wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 27 września 2010 r.,

- 1. oddała zażalenie;**
- 2. zasądza od M. J. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego na rzecz adw. I. G. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o należny podatek VAT z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 27 września 2010 r. Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda M. J. (punkt 1) i obciążył go kosztami postępowania w postępowaniu odwoławczym w kwocie 1200 złotych (punkt 2).

Powód zaskarżył orzeczenie o kosztach postępowania zawarte w wyroku oraz wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. wskazując, że w sprawie zachodzi szczególnie i uzasadniona okoliczność pozwalająca na odstąpienie od obciążania powoda kosztami postępowania, gdyż od 5 lat Sąd karny stosuje wobec niego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

W odpowiedzi na zażalenie Skarb Państwa - Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniosła o jego oddalenie i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Podstawową zasadą rządzącą kosztami postępowania w postępowaniu cywilnym jest reguła, zgodnie z którą strona przegrywająca proces ma obowiązek zwrotu przeciwnikowi poniesionych przez niego kosztów postępowania niezbędnych do celowej obrony jego praw (art. 98 k.p.c.). Wyjątek od tej zasady stanowi art. 102 k.p.c. pozwalający na odstąpienie od obciążania strony kosztami postępowania w sytuacji, gdy zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności. Fakt ich nastąpienia (bądź braku) podlega ocenie sądu orzekającego w jednostkowym przypadku, także na tle całokształtu rozpoznanej sprawy. W niniejszej sprawie z taką sytuacją nie mamy do czynienia, albowiem brak jest uzasadniających podstaw do uznania, że tymczasowe pozbawienie powoda wolności jest „wypadkiem szczególnie uzasadnionym” w rozumieniu art. 102 k.p.c. Sam powód wskazał, iż jest jedynie „tymczasowo” pozbawiony wolności, co oznacza, iż po uchyleniu środka zapobiegawczego będzie

on miał możliwości zarobkowe. Powód wytaczając powództwo, a następnie wnosząc apelację, powinien być liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów postępowania, gdyż odpłatność wymiaru sprawiedliwości stanowi regułę. Nietrafny jest także argument o niecelowości obciążania go kosztami postępowania, gdyż mogą one nie zostać od niego ściągnięte, z uwagi na możliwe zastosowanie wobec niego - po zakończeniu postępowania karnego - kary pozbawienia wolności. Kwestia możliwości wyegzekwowania od powoda zasądzonych kosztów nie wpływa bowiem na ocenę zasadności zastosowania względem niego art. 102 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Sąd Najwyższy zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym, stosownie do treści § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Sąd Najwyższy przyznał adw. I. G. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o należny podatek VAT z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, ustalając należne wynagrodzenie w oparciu o treść § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).